

ДОСЛІДЖЕННЯ НАЗЕМНОЇ МАЛАКОФАУНИ УЖГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ

Киричук Б.В.

*ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
вул. А.Волошина, 32, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна
Науковий керівник: к. б. н., доц. Дудинська А.Т.*

Серед молюсків є значна кількість видів, представники яких завдають значної шкоди сільськогосподарським рослинам та їх врожаю при зберіганні. До молюсків-шкідників належать в основному представники черевоногих молюсків, яких у світовій фауні нараховується до 90 000 видів. Щодо України, то суттєвої шкоди сільському господарству завдають біля 150 видів молюсків переважно із підкласу легеневих класу черевоногих.

Шкодочинність молюсків зростає ще й тим, що вони часто бувають переносниками багатьох фітопатогенних організмів (вірусів, бактерій, грибів).

Слід відзначити, що в наземних молюсків особливої трофічної приуроченості до окремих видів рослин не виявлено. Регулювання

чисельності шкідливих молюсків ускладнюється їх біолого-екологічними особливостями. У зв'язку з цим до молюсків проявляється великий науковий інтерес та практичне значення, як шкідників рослин на території дослідження. Метою наукового дослідження було вивчити еколого-фауністичні особливості наземних молюсків в регіоні дослідження.

Матеріалом для наукового дослідження слугували проби, відібрані з досліджуваних ділянок (грунт, рослини та рослинні рештки), які були взяті з різних рослинних угруповань, в тому числі з агроценозів, присадибних ділянок.

В результаті аналізу отриманих даних на території дослідження нами виявлено 10 видів (22.2% від всіх видів наземних молюсків, що зустрічаються в досліджуваному регіоні). Потрібно відзначити, що в наземних молюсків чіткої трофічної спеціалізації до окремих видів рослин не спостерігається. Всі вони є поліфагами, пошкоджують у середньому від 10 до 30 видів рослин. Розповсюдження наземних молюсків в умовах природного і культурного ландшафту регіону дослідження визначається головним чином температурою і вологістю.

В цілому по всім рослинним угрупованням найбільш чисельнішими були три види - *Cerpea vindobonensis*, *Arion hortensis* та *Helix pomatia*, а найменш - *Zenobiella umbrosa*. Виявлені види наземних молюсків спостерігали в різних біотопах, зокрема *Helix pomatia* заселяє широкий спектр біотопів з різним ступенем затінення та зволоження. Часто трапляється в урбоекосистемах. Спостерігали на всіх досліджуваних ділянках. *Cerpea vindobonensis* – заселяє відносно сухі та теплі біотопи. Нами виявлено в Боздоський парк м. Ужгород, околиці м. Ужгород. Вид *Cerpea hortensis* - на заході України зустрічається лише синантропно. Під час наших зборів спостерігали даний вид у Боздоському парку в м. Ужгород.